

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 14.12.2010
KOM(2010) 742 lõplik

KOMISJONI ARUANNNE NÕUKOGULE

Prantsusmaa ülemeredepartemangudes kohaldatud dokimaksude kohta

SEK(2010) 1558 lõplik

KOMISJONI ARUANNNE NÕUKOGULE

Prantsusmaa ülemeredepartemangudes kohaldatud dokimaksude kohta

1. TAUSTTEAVE

Euroopa Liidu toimimise lepingu sätetega, mida kohaldatakse selliste liidu äärepoolseimate piirkondade suhtes nagu neli Prantsusmaa ülemeredepartemangu, ei ole põhimõtteliselt võimalik erinevalt maksustada kohalikke tooteid ja neid, mis pärinevad Prantsusmaa emamaalt või teistest liikmesriikidest. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 (EÜ asutamislepingu endise artikli 299 lõige 2) alusel on siiski võimalik kehtestada kõnealuste piirkondade suhtes erimeetmed tulenevalt seal valitsevatest püsivatest ebasoodsatest tingimustest, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku olukorda.

Nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsusega 2004/162/EÜ, mis on vastu võetud EÜ asutamislepingu artikli 299 lõike 2 alusel, lubatakse Prantsusmaal alates 1. juulist 2014 vabastada mõned Prantsusmaa ülemeredepartemangudes valmistatud tooted dokimaksust või seda maksu kõnealuste toodete puhul vähendada. Kõnealuse otsuse lisas on esitatud toodete loetelu, mille suhtes saab kohaldada dokimaksuvabastust või -vähendust. Vastavalt toodetele ei või kohalike ja muude toodete maksumäära erinevus olla üle 10, 20 või 30 protsendipunkti.

Nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuses on esitatud erimeetmete vastuvõtmise põhjused: kaugus, sõltumine toorainest ja elektrist, kohustus omada suuremaid varusid, väike kohalik turg, millele lisandub vähearenenud eksporditegevus jne. Ebasoodsad tingimused põhjustavad selliste kohalike toodete tootmiskulu ja -hinna suurenemise, mis erimeetmete puudumisel oleksid vähem konkurentsivõimelised kui väljastpoolt pärinevad tooted, isegi kui võtta arvesse veokulu Prantsusmaa ülemeredepartemangudesse. See raskendaks seega kohaliku tootmise säilitamist. Nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuses sätestatud erimeetmete eesmärk on eelkõige tugevdada kohalikku tööstust.

Nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuse artikliga 4 on ette nähtud, et Prantsusmaa ametiasutused edastavad komisjonile 31. juuliks 2008 aruande kõnealuses otsuses sätestatud maksustamise korra kohaldamise kohta, et kontrollida võetud meetmete mõju ja panust kohaliku majandustegevuse edendamisse või säilitamisse, võttes arvesse äärepoolseimaid piirkondi mõjutavaid ebasoodsaid tingimusi. Komisjon esitab kõnealuse aruande põhjal nõukogule aruande, mis sisaldab täielikku majanduslikku ja sotsiaalset analüüsi ning vajaduse korral ettepanekut kohandada 10. veebruari 2004. aasta otsuse sätteid.

31. juulil 2008 edastasid Prantsusmaa ametiasutused ettenähtud aruande komisjonile. 22. detsembril 2008 saadeti täiendus ning 16. aprillil 2010 uus teave, mida komisjon küsis 16. aprillil 2009. Dokumendid on esitatud (üksnes prantsuse keeles) komisjoni talituste töödokumendis käesolevast dokumendist eraldi.

Prantsusmaa ametiasutuste edastatud aruanne hõlmab taotlust võtta Prantsuse Guajaana puhul vastu selliste toodete loetelu, mille suhtes võib kohaldada diferentseeritud maksustamist. Taotlust, mis hõlmas algselt 80 toodet, kohandati seejärel ja selle lõplik 16. aprilli 2010. aasta versioon sisaldas üksnes 64 toodet.

2. PRANTSUSMAA AMETIASUTUSTE ARUANDE PEAMISED OSAD

Olles tuletanud meelde nõukogu 2004. aasta otsuse rakendamise etappe Prantsusmaa ülemeredepartemangudes, leitakse aruandes esmalt, et dokimaksude diferentseerimine ei kujuta endast takistust kaubavahetusele Prantsusmaa ülemeredepartemangudega, sest nende toodete impordivood, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud maksustamist, on alates 2004. aastast kõigis neljas ülemeredepartemangus jätkuvalt kasvanud. Diferentseeritud maksustamine ei ole peatanud väljastpoolt pärinevate toodete turuletoomist.

Aruandes on märgitud, et isegi kui inflatsioon on üleüldiselt suurem kui Prantsusmaa emamaal, ei ole see nii valmistoodete puhul, mida diferentseeritud maksustamine kõige rohkem mõjutab. Aruandes ei ole käsitletud dokimaksu mõju hindade üldisele tasemele Prantsusmaa ülemeredepartemangudes ega erinevust ülemeredepartemangude ja Prantsusmaa emamaa hindade üldise taseme vahel.

Kuna Prantsusmaa ülemeredepartemangudes asutatud ettevõtjate jaoks on olemas muu piirkondlik abi, siis täheldatakse aruandes, et on raske täpselt hinnata diferentseeritud maksustamisest tulenevat abi ettevõtjatele. Aruandes järeldatakse, et diferentseeritud dokimaksu kord on möödapääsmatu vahend tulususe tasakaalu saavutamiseks ja paljude tootmistegevuste ellujäämiseks Prantsusmaa ülemeredepartemangudes. Nii on aruandes väidetud, et isegi võttes arvesse kogu saadud abi, on Prantsusmaa ülemeredepartemangude ettevõtjate, välja arvatud kõige suuremate puhul olnud netotulu alati kahe protsendipunkti võrra väiksem Prantsusmaa emaettevõtjate omast. Kõige suuremate ettevõtjate puhul soodustab diferentseeritud dokimaks ettevõtjate investeeringuid, mis on aidanud ja aitavad jätkuvalt kaasa Prantsusmaa ülemeredepartemangude majanduskasvu säilitamisele.

Dokimaksust saadud kasum oli 2006. aastal ligikaudu 923 miljonit eurot, mis tuleneb 95 % ulatuses impordile kehtestatud dokimaksust. Aruandes on antud ülevaade sellest, kuidas kasutati dokimaksust saadud rahalisi vahendeid.

2008. aasta detsembris saadud aruande täienduses olid Prantsusmaa ametiasutused ajakohastanud 2007. aasta näitajate abil varem edastatud andmeid. Dokimaksust saadud tulu tõusis 923 miljonilt eurolt 957 miljoni euroni. See osa tulust, mis anti investeeringute rahastamisele Prantsusmaa ülemeredepartemangudes kasvas 31 %-ni. Diferentseeritud maksustamine ei takistanud impordi kasvu, kuigi see ei olnud suur, välja arvatud Guadeloupe'i puhul.

Tootmise osa Prantsusmaa ülemeredepartemangude sisenõudluses erineb sõltuvalt ülemeredepartemangust: Prantsuse Guajaanas on see näiteks 29,1 % ja Martinique'is 36,7 %. Esitatud andmed ei erista seda, kas kõnealused tooted saavad diferentseeritud dokimaksust kasu või mitte.

Tööhõive osas märgiti aruande täienduses, et kõnealuses etapis ei ole võimalik kvantifitseerida diferentseeritud dokimaksu mõju selliseid tooteid tootvate ettevõtete tööhõivele. Aruandes on siiski esitatud üldandmed tööpuuduse ja palgatöö kohta Prantsusmaa ülemeredepartemangudes.

Hindadega seoses on samas aruande täienduses märgitud, et kättesaadavate statistiliste andmete põhjal ei ole võimalik kindlaks määrata dokimaksu mõju selliste toodete hinna üldisele tasemele, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud maksustamist, ega inflatsioonimäärade Prantsusmaa ülemeredepartemangudes. Kättesaadavad on üksnes andmed toodete hindade muutumise kohta (diferentseeritud

maksustamisega ja ilma). Esitatud andmete põhjal jõutakse Prantsusmaa eri ülemeredepartemangude puhul erinevatele järeldustele.

Aruande täienduses on esitatud ka täiendavad põhjendused taotluse kohta kohandada Prantsuse Guajaana selliste toodete loetelu, mille suhtes võib kohaldada diferentseeritud maksustamist.

Komisjoni talitused teavitasid 15. aprilli 2009. aasta kirjaga Prantsusmaa ametiasutusi, et esitatud teave ei olnud piisav selleks, et hinnata diferentseeritud maksustamise tegelikku mõju Prantsusmaa ülemeredepartemangude majandustegevusele. Samuti paluti Prantsusmaa ametiasutustel esitada iga Prantsusmaa ülemeredepartemangu ning iga sellise tootekategooria kohta, mille puhul kohaldatakse asjaomases ülemeredepartemangus diferentseeritud dokimaksu, hinnang kehtiva korra mõju kohta kohaliku majandustegevuse säilitamisele ja edendamisele ning kaubavahetuse tingimustele.

Prantsusmaa ametiasutused esitasid komisjonile 16. aprillil 2010 eri tabelid teabega kõigi 32 suure tootekategooria kohta, mille puhul kohaldatakse diferentseeritud dokimaksu, ja teabega sel viisil abi saanud asjaomaste ettevõtjate, nende ettevõtjate saadud tulu või kantud kulude, palgatöötajate arvu ning kohalike toodete turuosa kohta kõikide müüdud toodetega võrreldes ning ekspordi arengu kohta.

Prantsusmaa ametiasutused muutsid muuseas Prantsuse Guajaanat käsitlevat taotlust, mis hõlmas nüüd üksnes 64 toodet, ning esitasid täpsustused, mida komisjon Prantsusmaa ametiasutustelt oma 15. aprilli 2009. aasta kirjas nõudis.

3. KOMISJONI ANALÜÜS

Komisjon avaldab kahetsust, et Prantsusmaa ametiasutustel ei olnud vastavalt nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuse artiklile 4 võimalik 2008. aasta juulis esitada täpset mõju hinnangut iga tootekategooria kohta, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud dokimaksu, ning hinnangut võetud meetmete mõju ja panuse kohta kohaliku majandustegevuse säilitamisel ja edendamisel. Kuna uuring teostati tagantjärele, hilines teabe edastamine komisjonile ja selle tulemusena on teave kohati katkendlik ja piiratud või puudulik.

Võttes arvesse kuupäeva, mil Prantsusmaa ametiasutused aruande esitasid (juuli 2008), siis on raske pika ajavahemiku puhul teha kindlaks vastavalt nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsusele kohaldatud diferentseeritud maksustamise mõju. Prantsusmaa ametiasutused ei esitanud 2004. aasta andmeid, sest otsust 2004/162/EÜ kohaldati alles alates 1. augustist 2004 ning enne seda kuupäeva kehtinud dokimaksude kord ei pruugi kattuda kõnealusest kuupäevast kohaldatava korraga. 2004. aasta andmeid oli seega raskem kasutada.

Võttes arvesse kõiki neid asjaolusid, ei ole komisjonil võimalik esitada aruannet, mis sisaldaks „täielikku majandusanalüüsi”, nagu on ette nähtud 10. veebruari 2004. aasta otsuse artikliga 4. Kuna komisjon sõltub suuresti Prantsusmaa esitatud teabest ja tal ei ole rohkema teabe saamiseks muid võimalusi, siis saab ta analüüsi teostada üksnes saadud teabe põhjal. Esitatud teabe põhjal võib teha järgmised järeldused.

3.1. Prantsusmaa ülemeredepartemangude ebasoodsad tingimused püsivad

Kuigi Prantsusmaa ametiasutuste aruandes ei ole seda punkti üksikasjalikult käsitletud, on selge, et Prantsusmaa ülemeredepartemangude toodete puhul püsivad

ebasoodsad tingimused, mis õigustasid 10. veebruari 2004. aasta otsust ning mida eespool meelde tuletati. Need on struktuurilist laadi, seotud kauguse ja isoleeritusega ning koos kõikide sellest tulenevate tagajärgedega, mis võivad tekitada kohalikule tootmisele lisakulusid.

3.2. Toodete suhtes diferentseeritud dokimaksu kohaldamise tagajärjed

Diferentseeritud maksustamise mõju kohta majanduskasvule ja tööhõivele igas asjaomases sektoris oli võimalik saada üksnes puudlikku teavet. Tööhõive puhul ei olnud ajavahemikus 2005–2007 muutunud töökohtade arv sektorites, mille suhtes kohaldati diferentseeritud dokimaksu. Guadeloupe'il jäadi ilma üle 1 000 töökohast, peamiselt loomakasvatus- ja kalandussektoris. Martinique'il oli samade sektorite ettevõtjate puhul ja samal ajavahemikul jäänud töökohtade arv peaaegu muutumatuks. Réunioni puhul ei ole esitatud andmete põhjal võimalik muutust kindlaks määrata.

Esitatud andmetest saab teavet ka kohapeal tooteid tootvate ettevõtjate kasumi muutuse kohta. Teave on siiski katkendlik ja eri sektorite puhul jõutakse täiesti vastandlikele järeldustele. Loomulikult ei sõltu ettevõtjate saadud tulu suurus ainult diferentseeritud dokimaksu olemasolust või puudumisest.

Selliste kohalike toodete turuosa puhul, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud dokimaksu, on Prantsusmaa ülemeredepartemangudesse väljastpoolt toodavate toodetega võrreldes võimalik 16. aprilli 2010. aasta teatise andmete uurimisel täheldada väga erinevat olukorda. On tooteid, mille puhul diferentseeritud dokimaksust hoolimata on kohalike toodete turuosa väike või väga väike. Teiste toodete puhul võimaldab diferentseeritud dokimaks kohalikel toodetel hõivata enam-vähem samaväärse turuosa kui Prantsusmaa ülemeredepartemangudesse väljastpoolt toodavatel toodetel. Need kaks olukorda esinevad kõige sagedamini, mis on kooskõlas ka esialgse, 31. juuli 2008. aasta aruande andmetega, mille kohaselt on diferentseeritud dokimaksust hoolimata alates 2004. aastast jätkuvalt kasvanud väljastpoolt pärinevate toodete impordivood kõigis neljas Prantsusmaa ülemeredepartemangus. Kaubavahetuse osas Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega on mõju neist riikidest pärit toodete impordile olnud väga väike. Lisaks on selliste toodete (peamiselt naftatooted) arv piiratud.

Muude toodete puhul nähtub esitatud andmetest, et kohalikud tooted, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud maksustamist, hõlmavad valdava või isegi kogu turuosa, nii et imporditavad toodete turuosa on väga väike või kohati isegi olematu. See tekitab küsimuse, kas diferentseeritud maksustamise säilitamine on asjakohane olukorras, kus kohalikud tooted näivad esmapilgul olevat konkurentsivõimelised Prantsusmaa ülemeredepartemangudest väljastpoolt pärinevate toodetega. Käesolevas etapis näib kõigi asjaomaste toodete puhul olevat raske kõnealuses küsimuses lõplikku otsust teha, sest aruande jaoks olid kättesaadavad üksnes kolme aasta andmed. Seda küsimust tuleks hinnata üksikasjalikult, juhul kui Prantsusmaa ametiasutused taotleavad võimalust kohaldada diferentseeritud maksustamist pärast 2014. aasta juulit. Siiski tundub asjakohane kohandada seoses teatavate olukordadega 10. veebruari 2004. aasta otsust (vt alljärgnevat).

4. NÕUKOGU 10. VEEBRUARI 2004. AASTA OTSUSE KOHANDUSED

Nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuse artikli 4 viimases lõigus on sätestatud, et komisjoni poolt nõukogule edastatud aruandele võib vajaduse korral lisada

ettepaneku kohandada kõnealuse otsuse sätteid. Praegusel juhul seda tehakse. Käesolevale aruandele on lisatud nõukogu otsus järgmiste punktide kohta.

4.1. Selliste toodete loetelu täiendamine, mille puhul kohaldatakse Prantsuse Guajaanas diferentseeritud dokimaksu

Prantsusmaa ametiasutused olid juba varem palunud komisjonil esitada nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuse 2004/162/EÜ artikli 3 põhjal ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, mille eesmärk on suurendada Prantsuse Guajaana puhul toodete arvu, mille puhul kohaldatakse diferentseeritud dokimaksu. Nimelt ei kiidetud taotlust heaks, sest leiti, et see ei kuulu kõnealuse sättega ettenähtud kahe olukorra alla, st uue tootmise tekkimine või kohalikku tootmist ohustavad teatavad kaubandustavad. Teatavate artikli 3 kohaldamisalasse kuuluvate Prantsuse Guajaana toodetega seoses võttis nõukogu 9. juunil 2008 vastu otsuse 2008/439/EÜ.

Prantsusmaa ametiasutused esitasid Prantsuse Guajaanat käsitleva taotluse komisjonile uuesti 31. juulil 2008. Taotlus hõlmab oma viimases versioonis 64 lisandust või muudatust. Komisjoni ettepanekus on ette nähtud lisada Prantsuse Guajaana puhul toodete loeteludesse, mille puhul võib kohaldada diferentseeritud maksustamist, 46 täielikult uut toodet ja suurendada lubatavat maksumäära erinevust või laiendada asjaomaste toodete kohaldamisala kuuele tootele. 46 täielikult uut toodet hõlmavad 43 toodet, mida juba kohapeal toodetakse, ja kolme toodet, mida kohapeal veel ei toodeta, aga mille puhul on olemas konkreetset projektid tootmistegevuse käivitamiseks.

Nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsusesse kavandatud kohandused on üksikasjalikult esitatud käesolevale aruandele lisatud ettepanekus võtta vastu nõukogu otsus.

4.2. Muud ettepanekus esitatud kohandused

Prantsusmaa ametiasutuste aruandele lisatud statistiliste dokumentide uurimisest selgus vajadus kohandada 10. veebruari 2004. aasta otsuse mitut punkti. Kohandused ei sea kahtluse alla nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsuses sätestatud ja kuni 1. juulini 2014 kehtiva kava ülesehitust. Siiski näib teatavates konkreetsetes olukordades olevat vajalik kohandada algset otsust, et võtta arvesse teatavaid olukordi, mida täheldati Prantsusmaa ametiasutuste esitatud aruande uurimisel või seejärel esitatud küsimuste põhjal. Kavandatud kohandustel on palju põhjuseid.

Esiteks täheldati, et mitmed kohalikud tooted on alates 2004. aastast praeguseks kadunud või on tooteid, mille puhul Prantsusmaa ametiasutused enam diferentseeritud dokimaksu ei kohalda, sest kohalik toodang on nüüdseks väljastpoolt pärinevate toodetega samaväärse hinnaga. Seega ei ole põhjust säilitada kõnealuseid tooteid toodete loetelus, mille puhul on lubatud kohaldada diferentseeritud dokimaksu.

Samuti täheldati mitme toote puhul, et tegelikult kohaldatav dokimaksu määra erinevus on paljudel põhjustel oluliselt madalam nõukogu 10. veebruari 2004. aasta otsusega maksimaalselt lubatud maksumäära erinevusest. Muidugi oli 2004. aasta raamistiku eesmärk võimaldada Prantsusmaa ametiasutustele teatavat paindlikkust tegelikult kohaldatavate maksumäärade erinevuste kehtestamisel ning sellest paindlikkusest ei kavatseta taganeda. Siiski on olukordi, mille puhul võib täheldada suurt erinevust maksimaalselt lubatud maksumäära erinevuse ja tegelikult kohaldatava maksumäära vahel. Seega uuriti olukordi, mille puhul tegelikult kohaldatud maksumäärade erinevused olid maksimaalselt lubatud maksumäära

erinevusest üle kümne protsendipunkti madalamad. Teatavatel juhtudel jõudis komisjon järeldusele, et ei ole vajadust enam säilitada maksimaalselt lubatud maksumäära erinevust, vaid seda tuleks vähendada. Asjaomased juhud on täpsustatud nõukogu otsuse ettepanekus.

Lõpuks täheldati, et paarikümne toote puhul, mille suhtes kohaldatakse diferentseeritud maksustamist, hõlmavad kohalikud tooted valdava või isegi kogu turuosa, nii et väljastpoolt pärinevate toodete turuosa oli 2005., 2006. ja 2007. aastal null (import puudus). Nagu eelnevalt märgitud, kahtles komisjon vajaduses säilitada nende toodete puhul diferentseeritud maksustamine, eelkõige kuna nende toodete kohalik tootmine on juba märkimisväärne, mis annab alust arvata, et kohalikud tooted ei ole imporditud toodetest vähem konkurentsivõimelised, ning see punkt tuleks vajaduse korral üle vaadata 10. veebruari 2004. aasta otsuse kehtivuse lõppemisel. Komisjon on siiski arvamusel, et vahekokkuvõtte kohandamise raames tuleks teha ettepanek kustutada 10. veebruari 2004. aasta otsuse lisa A loetelust kaks toodet, mille kohalik tootmine on märkimisväärne. Guadeloupe'i puhul on tegemist teatavate toiduainetööstuse jääkidega (toode 2302). Réunioni puhul on tegemist teatavate puidutselluloosi tootmise jääkleelistega (toode 3804 00).

5. ÜLDISED JÄRELDUSED

Prantsusmaa ametiasutuste edastatud teave ei võimalda saada täielikku ülevaadet sellest, millist majandusliku ja sotsiaalse tasandi mõju kohalikule tootmisele omas asjaolu, et Prantsusmaa ülemeredepartemangudes kohaldata kohalike toodete suhtes väljastpoolt pärinevate toodetega võrreldes diferentseeritud dokimaksu. Esitatud puuduliku teabe põhjal oli siiski võimalik täheldada, et diferentseeritud dokimaksu kord võimaldas põhiosas säilitada asjaomaste toodete kohaliku tootmise, mis hõlmas suures osas kohalikku turgu. On täiesti tõenäoline, et ilma diferentseeritud maksustamiseta ei oleks paljudel juhtudel olnud võimalik kohalikku tootmistegevust säilitada, mis oleks majanduslikul ja sotsiaalsel tasandil kaasa toonud kahjulikud tagajärjed.

Seoses teatavate toodetega, mille puhul hõlmavad turu ülekaaluka osa – ja kohati isegi kogu turu – kohalikud tooted, kahtleb komisjon vajalikkuses säilitada erinev maksumäär. Veelgi suuremad kahtlused on nende toodete osas, mida üldse väljastpoolt sisse ei tooda. Seda teemat tuleb vajaduse korral üksikasjalikult uurida nõukogu 2004. aasta otsusega hõlmatud ajavahemiku lõppemisel. Siiski teeb komisjon ettepaneku kustutada kaks toodet nende toodete nimekirjast, mille suhtes võib kohaldada diferentseeritud maksustamist.

Kuigi Prantsusmaa ametiasutuste pädevuses on valida meetodi, mille abil määrata kindlaks kohalike toodete konkurentsivõimelisus imporditud toodetega võrreldes, avaldab komisjon kahetsust, et Prantsusmaa ametiasutuste aruandes ei ole esitatud teavet toodete diferentseeritud maksustamise korra mõju kohta üldisele hindade tasemele Prantsusmaa ülemeredepartemangudes, vaid üksnes inflatsiooni kohta, sest diferentseeritud maksustamine muudab toodete konkurentsivõimelisust vastavalt kõrgeimale tootmishinnale, mis on kõrgem Prantsusmaa ülemeredepartemangudes toodetud toodete puhul.